

ČASTNI ČLAN ZAPS

Jože Dekleva

je kariero posvetil celovitemu delu pri prostorskem načrtovanju, zemljiški politiki in urbanizmu. Vodila pri njegovem strokovnem delu so bila interdisciplinarnost, celovit pogled in razumevanje prostora in procesov v prostoru kot nedeljivega prepleta različnih strok. Z nesebično zagnanostjo, širokim razumevanjem in znanjem mu jih je uspelo povezati v obvladljivo celoto. Kompleksnost procesov v načrtovanju prostora je razumel in je ni podcenjeval. Vztrajno in neprizanesljivo se je upiral poenostavljanju in ad hoc rešitvam, ki niso imele dolgoročnega koncepta ali širšega konteksta in niso bile pripravljene na podlagi resnih presoj in premislekov, nujno potrebnih za ustrezne odločitve. Obenem pa ni pristajal na zapletanje in jadikovanje nad tem, kako problemov ni mogoče reševati zaradi različnih okoliščin. Zaradi strokovnega pristopa, jasne in usmerjene misli ter vztrajnega zagovarjanja kakovostnih rešitev je bil mnogokrat trn v peti različnim strukturam odločanja. Prav to neprizanesljivost mu moramo pri prostorskem načrtovanju, ki je vedno vpeto med različne interese politike, kapitala in javnosti, šteti v posebno čast.

Pretežni del kariere je bil sodelavec Urbanističnega inštituta RS, pozneje tudi njegov direktor. Na Mestni občini Ljubljana je bil namestnik načelnika oddelka za urbanizem in vodja projekta *Trajnostni razvoj mesta Ljubljane*. Zadnja leta svoje bogate kariere je deloval na ministrstvu za okolje in prostor kot vodja oddelka za urbano zemljiško politiko. V tem ključnem obdobju je svoje delo usmeril predvsem v določanje vsebin slovenske zemljiške politike ter snovanje in izvajanje njenih ukrepov. Jože Dekleva je tvorec in ključni avtor sistema urejanja prostora na področju prostorskih ukrepov in opremljanja stavbnih zemljišč. Z vzpostavitvijo tega sistema sta bila v prostorsko načrtovanje končno prvič vpeljana vidik razmerja med javnim interesom in lastninsko pravico ter vidik stroškov in virov financiranja za opremljanje stavbnih zemljišč. Sistema prostorskih ukrepov in opremljanja stavbnih zemljišč, uveljavljena z zakonom o urejanju prostora iz leta 2002, kljub nenehnim spremembam prostorsko-načrtovalskih predpisov na obeh omenjenih področjih še vedno veljata praktično nespremenjena.

Skupaj s sodelavci je avtor številnih knjig, raziskav, projektov, člankov in predavanj o prostorskem načrtovanju in opremljanju stavbnih zemljišč. V njih je vedno poudarjal potrebo po sistemskem in celovitem pristopu k reševanju resničnih problemov. Njegova besedila v knjigi *Opremljanje stavbnih zemljišč* in predvsem njegova zadnja knjiga *Urejanje prostora na občinski ravni*, ki jo je kot glavni avtor pripravil s sodelavci ministrstva za okolje in prostor, še vedno kritično prikazujejo trenutno stanje v prostorskem načrtovanju v Sloveniji in predlagajo rešitve, ki bi jih bilo nujno čim prej izpeljati. Ko beremo njegova besedila iz let 2010 in 2011, dobimo občutek, da ga večina stroke še vedno ni ujela v naprednih idejah niti ji še ni uspelo uveljaviti ukrepov, ki jih je predlagal za izboljšave sistema urejanja prostora. Vsi ukrepi si delijo bistveno skupno lastnost – njihovo izvajanje bi vedno šlo v prid javnemu interesu.

Splošni javnosti je morda najbolj znano njegovo prizadevanje za ponovno uvedbo ljubljanskega tramvaja, o čemer je organiziral razstavo in v soavtorstvu napisal knjigo *Lej ga, tramvaj!: udobno, hitro in varno po ljubljanski regiji*. Ne smemo pozabiti še enega pomembnega segmenta Jožetovega delovanja. Ne glede na to, kje je bil (v pisarni, na kolesu, avtobusu ali kje drugje), zmeraj je z veseljem ter nesebično in z veliko navdušenja z mlajšimi kolegi delil svoje bogato znanje in razgledanost.

Jože Dekleva je pri urejanju prostora v Sloveniji opravil veliko delo in predlagal kakovostne rešitve, ki nas zavezujejo k nadgrajevanju. V času dinamičnih sprememb je nadgradnje potrebno predvsem področje aktivnih in izvedljivih zemljiških ukrepov za izvajanje prostorske politike. Zato naj bo podelitev te nagrade hkrati tudi poziv Republiki Sloveniji, naj nadaljuje nenehno in poglobljeno spremljanje stanja v prostoru ter interdisciplinarno iskanje izvedljivih rešitev za udejanjanje dobrih idej.